

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 - **17072455**
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

20 Ekim 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa KURBAN
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN NERMİN YILDIRIM KARA'NIN
TBMM 7/47726 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/47726

GK12

SORULAR

Hatay'da faaliyet gösteren taş ve maden ocağı, beton santrali gibi kirletici tesisler halk sağlığı ve çevre üzerinde büyük olumsuz etkilere yol açmaktadır. Yayladağı'na bağlı Yukarıokçular mahallesinde söz konusu kirletici tesisler nedeniyle solunum yolu hastalıklarının yaygınlaştığı, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülemez hale geldiğine ilişkin şikayetler bulunmaktadır. Bakanlığın ÇED duyuru sistemine bakıldığında Yayladağı'nda 75 kirletici tesisin çalıştığı, Yukarıokçular mahallesinde ise ÇED onayı aranmamış / ÇED onayı verilmiş 9 tesis bulunduğu görülmektedir. Bu tesislerin PTD dosyalarından yapılan hesaplara göre, yaklaşık 10 milyon ton cevher ve pasa çıkartılacağı öngörülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Yayladağı'nda faaliyet gösteren taş ocağı ve beton santrallerinin sayısı kaçtır?
- 2- Yukarıokçular mahallesinde faaliyet gösteren kirletici tesislerin tam sayısı kaçtır? Bu tesislerin çıkartacağı cevher miktarı ve ortaya çıkacak atık miktarı yıllık kaç milyon tondur?
- 3- Yukarıokçular mahallesinde yaşanan sağlık sorunları ve çevre kirliliği hakkında bakanlık tarafından herhangi bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
- 4- Kirletici tesis yoğunluğunun sebep olduğu sağlık sorunları ve çevre tahribatı takip edilmekte midir? Bu sorunların giderilmesi için bir eylem planı hazırlanacak mıdır?

CEVAPLAR

- 1,2- Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında ÇED süreci yürütülen projelere ilişkin bilgiler Bakanlığımız internet duyuru sayfasında (<https://eced-duyuru.csb.gov.tr/eced-prod/duyurular.xhtml>) yayınlanmakta olup, projelere ait gerekli veriler (karar tarihi, projenin türü, proje sahibi, projenin ilçesi, mahallesi vd.) girilmek suretiyle ÇED süreçlerine ilişkin bilgilere ulaşılabilmektedir.
- 3,4- Bakanlığımızda ÇED süreçleri faaliyetin türüne göre ÇED Yönetmeliğinde Ek-1 ve Ek-2 Listesinde yer alan maddeler kapsamında yürütülmektedir. ÇED Raporu Bakanlığımızca tek başına değerlendirilmemekte, Bakanlığımızca ilgili kurum /kuruluşların kendi mevzuatları çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bakanlığımızca yapılan Çevresel Etki Değerlendirme, ÇED Yönetmeliği kapsamında konu bazlı faaliyete özel bilimsel ve teknik çalışmalar yapılmaktadır.

ÇED Yönetmeliğın "Bu Yönetmeliğe Aykırı Uygulamaların Durdurulması" başlıklı 19. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde *"ÇED Olumlu" kararı ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı verildikten sonra, proje sahibi tarafından nihai ÇED raporu veya proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususlara uyulmadığının tespit edilmesi durumunda söz konusu taahhütlere uyulması için projeye ilgili Bakanlıkça/il müdürlüğünce bir defaya mahsus olmak üzere ve bir yılı aşmamak üzere süre verilebilir. Bu süre sonunda taahhüt edilen hususlara uyulmaz ise yatırım durdurulur. Yükümlölükler yerine getirilmedikçe durdurma kararı kaldırılmaz. Bu konuda 2872 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir."* hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuat kapsamında ve Bakanlığımız/İl Müdürlüklerince görev yetki ve sorumlulukları çerçevesinde tesis ve faaliyetler ile ilgili olarak verilen kararların ve taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğı yerinde denetlenerek herhangi bir ihlalin tespit edilmesi durumunda 2872 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre gerekli iş ve işlemler tesis edilmektedir.

Bununla birlikte Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) bir izin olmayıp, gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ya da olumsuz etkilerinin belirlenmesinde olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları kapsamakta olup, "ÇED Olumlu" kararı bir projenin yapılması için gerekli ancak faaliyete başlamak için tek başına yeterli değildir. ÇED Yönetmeliğı hükümlerine göre verilen ÇED kararı sonrasında projenin niteliğı ve proje alanının vasfına göre ilgili kurum ve kuruluşlardan da gerekli izin, onay, ruhsat ve/veya görüşler alınmadan bir projede faaliyete başlanması mümkün olmamaktadır.

Halk sağlığının korunması ve geliştirilmesi, hastalık risklerinin azaltılması ve önlenmesi hususlarında, Sağlık Bakanlığı'ndan bilgi edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.